

คำอธิบายประกอบหนังสือติดต่อราชการระหว่างสำนักงาน กสทช. และองค์การอนามัยโลก ในเรื่องเกี่ยวกับสถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่และสุขภาพ

โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ต้องอาศัยเครือข่ายของสถานีฐานเพื่อให้สามารถใช้งานได้ สถานีฐานเป็นที่ตั้งของอุปกรณ์สำหรับรับ-ส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ ประกอบด้วย สายอากาศ โครงสร้างสนับสนุนสำหรับติดตั้งสายอากาศ เครื่องส่งวิทยุ เครื่องรับวิทยุ และสายเคเบิลนำสัญญาณ ตัวอย่างของโครงสร้างสนับสนุนสำหรับติดตั้งสายอากาศ ได้แก่ หอถังประปา สิ่งปลูกสร้าง (ตึก) หอคอยโครงสร้างเหล็ก เสาคอนกรีต เสารองรับสายส่งไฟฟ้าแรงสูง เสาไฟถนน ฯลฯ สำหรับหอคอยโครงสร้างเหล็กและเสาคอนกรีตนั้น มีชื่อเรียกกันทั่วไปว่า “เสาส่งสัญญาณโทรศัพท์” ทุกวันนี้ เราเห็นสายอากาศของสถานีฐานบนเสาส่งสัญญาณโทรศัพท์และบนอาคารต่าง ๆ ในพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่ทั่วประเทศ สายอากาศเหล่านี้ปล่อยสนามแม่เหล็กไฟฟ้าความถี่วิทยุที่มีระดับความแรงต่ำออกมา เพื่อใช้ส่งข้อมูลไปยังโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ได้รับเรื่องราวร้องเรียนเป็นจำนวนมากในเรื่องผลกระทบของการตั้งสถานีฐานใกล้ที่อยู่อาศัย ผู้ร้องเรียนส่วนใหญ่มีคำถามและความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพจากการสัมผัสกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้าความถี่วิทยุที่ถูกปล่อยออกมาจากสายอากาศของสถานีฐาน ความกังวลดังกล่าวได้นำไปสู่การต่อต้านของประชาชนในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งคัดค้านการตั้งสถานีฐานใกล้ที่อยู่อาศัย ทั้ง ๆ ที่ผู้ต่อต้านเองก็มีความต้องการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ การคัดค้านดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อการขยายเครือข่ายสถานีฐานเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างทั่วถึง อันเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศเข้าสู่ยุคระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลตามนโยบายของรัฐบาล

โดยทั่วไป ความกังวลของประชาชนในพื้นที่เกิดขึ้นหลังจากได้รับข้อมูลว่าสนามแม่เหล็กไฟฟ้าจากสถานีฐานทำให้เกิดอาการป่วย เช่น ปวดหัว อ่อนเพลีย ตาลาย หูอื้อ หน้ามืด เป็นลม ฯลฯ และทำให้เพิ่มความเสี่ยงต่อการเป็นโรคมะเร็ง อย่างไรก็ตามการศึกษาในหลายประเทศที่ทำภายใต้สภาวะควบคุมไม่ได้แสดงให้เห็นว่าอาการป่วยดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับการสัมผัสสนามแม่เหล็กไฟฟ้า นอกจากนี้ไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่น่าเชื่อถือแสดงให้เห็นว่าสนามแม่เหล็กไฟฟ้าจากสถานีฐานทำให้เกิดโรคมะเร็ง

ประชาชนทั่วไปสัมผัสกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้าความถี่วิทยุจากสายอากาศของสถานีฐานในระดับที่ต่ำมาก ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (กระทรวงสาธารณสุข) และสำนักงาน กสทช. ได้ทำการสำรวจสถานีฐานในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด และพบว่าความแรงของสนามแม่เหล็กไฟฟ้ามีระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานความปลอดภัยสากลหลายร้อยเท่าถ้าไม่ใช่หลายพันเท่า มาตรฐานความปลอดภัยสากลที่สำนักงาน กสทช. นำมาบังคับใช้เป็นมาตรฐานที่พัฒนาขึ้นโดย International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (คณะกรรมการระหว่างประเทศด้านการป้องกันรังสีชนิดไม่ก่อไอออน หรือ ICNIRP) สำนักงาน กสทช. มีความเชื่อมั่นในมาตรฐานนี้เพราะถูกออกแบบโดยใช้ผลการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการยืนยันและพิสูจน์แล้ว อีกทั้งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับและถูกนำไปใช้โดยประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรปและอีกหลายประเทศในทวีปอื่น ๆ รวมกันทั้งหมดมากกว่า 40 ประเทศ สำนักงาน กสทช. ไม่ยอมรับมาตรฐานที่ออกแบบโดยใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่ไม่น่าเชื่อถือ หรือใช้หลักการระวางไว้ก่อน หรือใช้ข้อพิจารณาอื่น ๆ ที่อาจสร้างปัญหาและความสับสนให้แก่สังคม

ในช่วงห้าปีที่ผ่านมา สำนักงาน กสทช. ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขได้พัฒนาเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับสถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่และสุขภาพ และเผยแพร่ต่อสาธารณชนผ่านสื่อ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่ประชุมสาธารณะ เอกสารข้อมูลที่จัดทำอยู่ในรูปแบบของหนังสือเล่มเล็ก บทความ และแผ่นพับ ข้อมูลที่ใช้เผยแพร่ได้ถูกนำมาจากสิ่งพิมพ์ขององค์การอนามัยโลก องค์การระหว่างประเทศเพื่อการวิจัยมะเร็ง องค์การสากลที่พัฒนามาตรฐานความปลอดภัยสำหรับการสัมผัสกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้า และหน่วยงานด้านสุขภาพในหลายประเทศ ซึ่งองค์กรเหล่านี้มีความเป็นกลางและน่าเชื่อถือในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงต่อสาธารณชน ถึงแม้สำนักงาน กสทช. ได้ทำกิจกรรมดังกล่าวอย่างเข้มข้น แต่ความกังวลของสาธารณชนในเรื่องเกี่ยวกับสถานีฐานและสุขภาพก็ยังมีอยู่ และดูเหมือนจะเพิ่มขึ้นในบางพื้นที่ ผู้คนจำนวนหนึ่งมีความเชื่อในเรื่องผลกระทบต่อสุขภาพจนไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือกับข้อเท็จจริงได้นอกจากนั้นผู้คนบางคนหรือบางกลุ่มไม่เชื่อคำชี้แจงของสำนักงานฯ เลย

สำนักงาน กสทช. ตระหนักถึงความกังวลของประชาชนเกี่ยวกับความปลอดภัยของเทคโนโลยีและไม่ได้ตั้งใจในการแก้ไขปัญหานี้ อย่างไรก็ตามสำนักงาน กสทช. ไม่อยู่ในสถานะที่จะแสดงความคิดเห็นด้านความปลอดภัยของสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือขยายความในเรื่องนี้มากไปกว่าข้อสรุปโดยองค์กรที่กล่าวถึงข้างต้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสาธารณชนในเรื่องของความปลอดภัยของเทคโนโลยี สำนักงาน กสทช. ได้ทำหนังสืออย่างเป็นทางการถึงองค์การอนามัยโลก เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2561 เพื่อขอความเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของการสัมผัสกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้าความถี่วิทยุจากสถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งองค์การอนามัยโลกก็ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีโดยทำหนังสือตอบกลับเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2561 หนังสือทั้งสองฉบับได้ถูกแปลเป็นภาษาไทยเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจบริบทและเนื้อหา

หนังสือตอบกลับได้อ้างถึงเอกสารข้อมูลพื้นฐานขององค์การอนามัยโลกเรื่อง “สนามแม่เหล็กไฟฟ้าและสาธารณสุข : สถานีฐานและเทคโนโลยีไร้สาย” ซึ่งได้กล่าวไว้ในข้อสรุปดังนี้ “เมื่อพิจารณาระดับการสัมผัส [ความแรงของสนามแม่เหล็กไฟฟ้า] ที่ต่ำมากและผลการวิจัยที่รวบรวมจนถึงวันนี้ ไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ [บ่งบอก] ว่าสัญญาณความถี่วิทยุอ่อน ๆ จากสถานีฐานและโครงข่ายไร้สายก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพที่ไม่พึงประสงค์”

หนังสือตอบกลับยังได้อ้างถึงบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารขององค์การอนามัยโลกเมื่อเร็ว ๆ นี้ ซึ่งตอนหนึ่งในข้อสรุปของบทความได้บันทึกไว้ว่า “โดยสรุป การทบทวน [วรรณกรรมทางวิทยาศาสตร์] ของเราไม่ได้บ่งบอกถึงความเชื่อมโยงระหว่างผลลัพธ์เชิงสุขภาพใด ๆ กับการสัมผัสสนามแม่เหล็กไฟฟ้าจาก MPBSs [สถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่] ณ ระดับที่มักพบในสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวันของผู้คน”

จุดสำคัญในหนังสือตอบกลับก็คือองค์การอนามัยโลกติดตามงานวิจัยทางด้านสนามแม่เหล็กไฟฟ้าและสุขภาพอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการอีเอ็มเอพระหว่างประเทศ (International EMF Project) ซึ่งตั้งขึ้นมาเมื่อ พ.ศ. 2539 ในส่วนของสนามแม่เหล็กไฟฟ้าความถี่วิทยุจากสถานีฐานนั้น ข้อความในหนังสือตอบกลับระบุว่า “หลักฐานทางวิทยาศาสตร์จนถึงปัจจุบันไม่ได้แสดงความเสี่ยงของผลกระทบต่อสุขภาพที่ไม่พึงประสงค์จากสถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่ และข้อสรุปดังกล่าวข้างต้นยังคงใช้ได้” หนังสือตอบกลับจากองค์การอนามัยโลกควรถูกนำไปใช้ในทางที่เหมาะสมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องสถานีฐานและสุขภาพ ผู้นำไปใช้ควรหลีกเลี่ยงการนำความเห็นขององค์การอนามัยโลกไปใช้ในลักษณะที่

อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งของผู้คนในพื้นที่ แต่ควรอธิบายความหมายของเนื้อหาในหนังสือตอบกลับเพื่อให้เกิดความกระจ่างแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำชุมชน ภาคเอกชน ประชาชน และผู้สนใจทั่วไป

สำนักงาน กสทช. จะเข้าร่วมโครงการอีเอ็มเอพระหว่างประเทศ และจะส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมประจำปีของคณะกรรมการที่ปรึกษาระหว่างประเทศสำหรับโครงการนี้ในครั้งต่อไปตามคำเชิญขององค์การอนามัยโลก ซึ่งการประชุมดังกล่าวจะมีขึ้นที่นครเจนีวาในเดือนมิถุนายน 2562

อนึ่งในระหว่างการประชุมวิชาการเรื่อง “Global Coordination of Research and Health Policy on RF Electromagnetic Fields” (การประสานงานด้านการวิจัยและนโยบายสุขภาพเกี่ยวกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้าความถี่วิทยุ) ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 12-13 พฤศจิกายน 2561 ซึ่งมีตัวแทนของสำนักงาน กสทช. เข้าร่วมประชุมนั้น ได้มีการนำเสนอความก้าวหน้าในการปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับการสัมผัสสนามแม่เหล็กไฟฟ้าความถี่วิทยุที่คณะกรรมการวิชาการ ICNIRP กำลังดำเนินการอยู่ ผู้นำเสนอได้กล่าวว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานความปลอดภัยบ้างแต่ก็ไม่มากนัก สำนักงาน กสทช. จะติดตามเรื่องนี้และจะพิจารณาปรับปรุงประกาศที่เกี่ยวข้องหลังจากคณะกรรมการวิชาการ ICNIRP ตีพิมพ์มาตรฐานฉบับปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ซึ่งน่าจะเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562

สำนักงาน กสทช.
ธันวาคม 2561

จัดทำโดย

สำนักมาตรฐานและเทคโนโลยีโทรคมนาคม

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

เลขที่ 87 อาคาร 3 ชั้น 1 ถ.พหลโยธิน 8 (ซอยสายลม)

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0 2271 0151 – 60 ต่อ 6359

อีเมล standard@nbtcs.go.th

เว็บไซต์ <http://standard.nbtcs.go.th>

เอกสารอ้างอิง

- [1] International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP), “Guidelines for limiting exposure to time-varying electric, magnetic, and electromagnetic fields (up to 300 GHz),” Health Physics, Vol. 74, No. 4, pp. 494-522, 1998.
www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPemfgdl.pdf
- [2] World Health Organization, Electromagnetic fields and Public Health: Base Stations and Wireless Technologies. Backgrounder, May 2006.
www.who.int/peh-emf/publications/facts/fs304/en
- [3] World Health Organization, Electromagnetic fields and Public Health: Electromagnetic Hypersensitivity. Backgrounder (December 2005).
www.who.int/peh-emf/publications/facts/fs296/en
- [4] Rösli, M., Frei, P., Mohler, E., and Hug, K., “Systematic review on the health effects of exposure to radiofrequency electromagnetic fields from mobile phone base stations.” Bulletin of the World Health Organization, Vol. 88, pp. 887–896, 2010.
www.who.int/bulletin/volumes/88/12/09-071852.pdf
- [5] International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP), Base Stations: High Frequency. Information available on the ICNIRP website.
www.icnirp.org/en/applications/base-stations/index.html
- [6] The Scientific Committee on Consumer Safety (SCCS), the Scientific Committee on Health and Environmental Risks (SCHER) and the Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks (SCENIHR). Potential health effects of exposure to electromagnetic fields (EMF). European Commission, DG Health and Food Safety, Directorate C: Public Health, 2015.
http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenih_r_o_041.pdf
- [7] International Agency for Research on Cancer (IARC). Non-Ionizing Radiation, Part 2: Radiofrequency Electromagnetic Fields. IARC Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans, Volume 102. Lyon, France, 2011.
Website: <http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol102/mono102.pdf>

No. 5004/30810 /2561

Office of the National Broadcasting and
Telecommunications Commission
Bangkok, Thailand
Tel: +66 2 276 8888 ext. 6359
Fax: +66 2 271 3518

29 October B.E. 2561 (2018)

Dear Dr. Emilie van Deventer,

**Subject: Request for WHO's Opinion on the Safety of Exposure to Radiofrequency
Electromagnetic Fields from Mobile Phone Base Stations**

For the past several years, the Office of The National Broadcasting and Telecommunications Commission (NBTC) has encountered problems dealing with public opposition to the siting and installation of mobile phone base stations in all regions of Thailand. Some members of the National Legislative Assembly, a number of academics and many local citizens are concerned about the safety of exposure to radiofrequency (RF) electromagnetic fields from base station antennas. To address the concern, the Office of NBTC, in collaboration with the Thailand's Ministry of Public Health, has developed information about this subject and disseminated it to the general public through the media and our public forums since 2015. Our information was derived from scientific reviews by ICNIRP, IEEE and health authorities in many countries as well as from WHO fact sheets and backgrounders.

Despite the above-mentioned activities, RF fields and health associated with mobile phone base stations remains an issue of public concern. To better deal with this issue, I thought I should write to you to ask for expert advice. At this stage, I would appreciate receiving your position statement or opinion on the safety of exposure to RF fields from mobile phone base stations.

As this matter is urgent, I would appreciate a reply as soon as possible.

Yours sincerely,

(Mr. Takorn Tantasith)
Secretary General

Dr. Emilie van Deventer
Team Leader, Radiation Programme
World Health Organization
20, Avenue Appia-CH-1211 Geneva 27, Switzerland

ที่ สทช. ๕๐๐๔/๓๐๘๑๐/๒๕๖๑

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม
แห่งชาติ
กรุงเทพฯ ประเทศไทย
โทรศัพท์: +๖๖ ๒ ๒๗๒ ๖๘๘๘ ต่อ ๖๓๕๙
โทรสาร: +๖๖ ๒ ๒๗๑ ๓๕๑๘

๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ (2018)

เรียน Dr. Emilie van Deventer [ดร.เอมีลี ฟาน เดเวนเตอร์]

เรื่อง : ขอความเห็นขององค์การอนามัยโลกเกี่ยวกับความปลอดภัยของการสัมผัสกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้า
ความถี่วิทยุจากสถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ
กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้ประสบปัญหาในการจัดการกับการคัดค้านของประชาชนต่อการหา
ที่ตั้งและการติดตั้งสถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
บางคน นักวิชาการจำนวนหนึ่ง และประชาชนในท้องถิ่นจำนวนมากมีความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของ
การสัมผัสกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้าความถี่วิทยุจากสายอากาศของสถานีฐาน เพื่อแก้ปัญหาความกังวล
สำนักงาน กสทช. ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขได้พัฒนาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้และเผยแพร่ต่อสาธารณชนผ่าน
สื่อและที่ประชุมสาธารณะตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อมูลของเราได้มาจากการทบทวน [วรรณกรรม] ทาง
วิทยาศาสตร์โดย ICNIRP [คณะกรรมการวิชาการระหว่างประเทศด้านการป้องกันรังสีชนิดไม่ก่อไอออน] IEEE
[สถาบันวิชาชีพวิศวกรไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์] และหน่วยงานด้านสุขภาพในหลายประเทศ ตลอดจนจาก
สิ่งพิมพ์เผยแพร่ข้อเท็จจริงและเอกสารข้อมูลพื้นฐานขององค์การอนามัยโลก

แม้จะมีกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น สนามแม่เหล็กไฟฟ้าความถี่วิทยุและสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับสถานีฐาน
โทรศัพท์เคลื่อนที่ยังคงเป็นปัญหาความกังวลของสาธารณชน เพื่อจัดการปัญหานี้ให้ดีขึ้น ผมคิดว่าผมควรจะ
เขียนถึงท่านเพื่อขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ในตอนนี้ผมจะขอบคุณถ้าหากได้รับคำแถลงจุดยืนหรือความเห็น
เกี่ยวกับความปลอดภัยของการสัมผัสกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้าความถี่วิทยุจากสถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่

เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องเร่งด่วน ผมจะขอบคุณถ้าหากได้รับการตอบกลับโดยเร็วที่สุด

ขอแสดงความนับถือ

ฐากร ตัณฑสิทธิ์
(นายฐากร ตัณฑสิทธิ์)
เลขาธิการ กสทช.

Dr. Emilie van Deventer
Team Leader, Radiation Programme
World Health Organization
20, Avenue Appia-CH-1211 Geneva 27, Switzerland

ผู้แปล : ดร.อาจณรงค์ สานันโดษ ที่ปรึกษาทางวิชาการด้านคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า สำนักงาน กสทช. และ
นักวิทยาศาสตร์กิตติมคุณ กระทรวงสาธารณสุขแคนาดา

Tel. direct: +41 22 791 3950
Fax direct: +41 22 791
E-mail : vandeventere@who.int

In reply please
refer to:

Your reference:

Mr. Takorn Tantasith
Secretary-General
National Broadcasting and
Telecommunications Commission (NBTC)
87 Phaholythin 8 (Soi Sailom)
Samsen Nai, Phayathai, Bangkok 10400
Royaume de Thaïlande

6 November 2018

Dear Mr. Tantasith

I am writing to you in response to your letter of October 29, 2018, requesting an opinion on the safety of exposure to the radiofrequency (RF) electromagnetic fields (EMF) produced by mobile phone base station antennas.

As you may be aware, the World Health Organization (WHO) established the International EMF Project in 1996 to assess the scientific evidence of possible health effects of EMF in the frequency range from 0 to 300 GHz, including mobile phone network frequency bands. Oversight of the Project is provided by the International Advisory Committee (IAC), composed of members of international organizations, WHO collaborating centres, and over 50 national authorities. Thailand has been an active member of the IAC for many years in the past.

WHO provides a coordinated international response to concerns about possible health effects from exposure to EMF and develops a wide range of information material on this subject to disseminate available information to national EMF protection programmes as well as to the public. We also participate in scientific meetings around the world, including the NBTC *Symposium on Radiofrequency Electromagnetic Fields and Human Health* in Bangkok, 17-18 December 2015.

Under the International EMF Project, a WHO backgrounder entitled “Electromagnetic fields and public health: base stations and wireless technologies,” was published in May 2006, stating the following: “*Considering the very low exposure levels and research results collected to date, there is no convincing scientific evidence that the weak RF signals from base stations and wireless networks cause adverse health effects.*”

./.

cc: Dr Daniel Kertesz, WR Thailand
Ms Lesley Onyon, Regional Advisers, PHE/SEARO
Dr Artnarong Thansandote, Consultant, NBTC

More recently, a review of the scientific evidence was commissioned in 2010 which resulted in a publication entitled *Systematic review on the health effects of exposure to radiofrequency electromagnetic fields from mobile phone base stations* in the WHO Bulletin (<http://www.who.int/bulletin/volumes/88/12/09-071852.pdf>), which noted that “*In conclusion, our review does not indicate an association between any health outcome and radiofrequency electromagnetic field exposure from MPBSs at levels typically encountered in people’s everyday environment*”.

Currently, we are developing a health risk assessment from human exposure to radiofrequency fields (RF), including those radiated by mobile phone base stations and other wireless networks and technologies. As per the ongoing review of the literature on this topic, scientific evidence to date does not show a risk of adverse health effects from mobile phone base stations, and the above-stated conclusion is still valid.

With the sporadic public concern over the safety of wireless networks, the annual WHO IAC meeting provides a forum for peer discussion on dealing with the health concerns raised by exposure to EMF fields. We hope that Thailand will resume its active participation in the work of the International EMF Project, and thereby invite you or your representative to join us in the next IAC annual meeting, which most likely will take place in Geneva in June 2019.

Yours sincerely,

Dr. Emilie van Deventer
Team Leader
Radiation Programme

Tel. direct: +41 22 791 3950
Fax direct: +41 22 791
E-mail : vandeventere@who.int

In reply please refer to:

Your reference:

นายฐากร ตัณฑสิทธิ์
เลขาธิการ
คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการ
โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)
87 ถนนพหลโยธิน ซอย 8 (ซอยสายลม)
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
ประเทศไทย

6 พฤศจิกายน 2561

เรียน นาย [ฐากร] ตัณฑสิทธิ์

ดิฉันเขียนถึงท่านเพื่อตอบหนังสือของท่านลงวันที่ 29 ตุลาคม 2561 ซึ่งขอความเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของการสัมผัสกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้า (อักษรย่อ EMF หรือ อีเอ็มเอฟ) ความถี่วิทยุที่ถูกลบปล่อยออกมาจากสายอากาศของสถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่

ตั้งที่ท่านอาจจะทราบแล้ว องค์การอนามัยโลกได้จัดตั้งโครงการอีเอ็มเอฟระหว่างประเทศขึ้นมาเมื่อ พ.ศ. 2539 เพื่อประเมินหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ของผลกระทบต่อสุขภาพที่เป็นไปได้ของสนามแม่เหล็กไฟฟ้าในย่านความถี่จาก 0 ถึง 300 กิกะเฮิรตซ์ รวมทั้งย่านความถี่เครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ โครงการนี้ได้รับการควบคุมโดยคณะกรรมการที่ปรึกษาระหว่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การระหว่างประเทศ ผู้แทนศูนย์ประสานงานขององค์การอนามัยโลก และผู้แทนหน่วยงานรัฐบาลกว่า 50 ประเทศ ที่ผ่านมาประเทศไทยก็เคยมีผู้แทนนั่งอยู่ในคณะกรรมการที่ปรึกษาระหว่างประเทศเป็นเวลาหลายปี

องค์การอนามัยโลกเฝ้าอำนวยความสะดวกตอบสนองระหว่างประเทศร่วมกันต่อความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพที่เป็นไปได้จากการสัมผัสกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้า และพัฒนาเอกสารข้อมูลหลายเรื่องในด้านนี้เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่มีอยู่ไปยังหน่วยงานรัฐบาลที่ดูแลการป้องกันสนามแม่เหล็กไฟฟ้าและไปยังสาธารณชนด้วย องค์การอนามัยโลกยังได้เข้าร่วมประชุมทางวิทยาศาสตร์ทั่วโลก รวมทั้งการประชุมวิชาการของสำนักงาน กสทช. ในหัวข้อเรื่องสนามแม่เหล็กไฟฟ้า ความถี่วิทยุ และสุขภาพของมนุษย์ ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 17-18 ธันวาคม 2558

ภายใต้โครงการอีเอ็มเอฟระหว่างประเทศ องค์การอนามัยโลกได้ตีพิมพ์เอกสารข้อมูลพื้นฐานเรื่อง “สนามแม่เหล็กไฟฟ้าและสาธารณสุข : สถานีฐานและเทคโนโลยีไร้สาย” เมื่อเดือนพฤษภาคม 2549 ซึ่งได้กล่าวไว้ ในข้อสรุป] ดังนี้ “เมื่อพิจารณาระดับการสัมผัส [ความแรงของสนามแม่เหล็กไฟฟ้า] ที่ต่ำมากและผลการวิจัยที่รวบรวมจนถึงวันนี้ ไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ [บ่งบอก] ว่าสัญญาณความถี่วิทยุอ่อน ๆ จากสถานีฐานและโครงข่ายไร้สายก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพที่ไม่พึงประสงค์”

สำเนาถึง: Dr Daniel Kertesz ผู้แทนองค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย
Ms Lesley Onyon ที่ปรึกษา สำนักงานภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ องค์การอนามัยโลก
ดร.อาจณรงค์ ฐานสันโดษ ที่ปรึกษา [ทางวิชาการด้านคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า] สำนักงาน กสทช.

เมื่อไม่นานมานี้ ได้มีการทบทวนหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ในปี พ.ศ. 2553 ซึ่งบังเกิดผลเป็นบทความเรื่อง การทบทวน [วรรณกรรมทางวิทยาศาสตร์] เชิงระบบเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพของการสัมผัสกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้าความถี่วิทยุจากสถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่ ในวารสาร WHO Bulletin ขององค์การอนามัยโลก (<http://www.who.int/bulletin/volumes/88/12/09-071852.pdf>) ซึ่งได้บันทึกไว้ว่า “โดยสรุป การทบทวน [วรรณกรรมทางวิทยาศาสตร์] ของเราไม่ได้บ่งบอกถึงความเชื่อมโยงระหว่างผลลัพธ์เชิงสุขภาพใด ๆ กับการสัมผัสสนามแม่เหล็กไฟฟ้าจาก MPBSs [สถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่] ณ ระดับที่มักพบในสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวันของผู้คน”

ในขณะที่องค์การอนามัยโลกกำลังพัฒนาการประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพจากการสัมผัสของมนุษย์กับสนามแม่เหล็กไฟฟ้าความถี่วิทยุ รวมไปถึงสนามที่แผ่ออกมาโดยสถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่และเครือข่ายและเทคโนโลยีไร้สายอื่น ๆ ตามที่ได้ทบทวนวรรณกรรมในหัวข้อนี้อย่างต่อเนื่อง หลักฐานทางวิทยาศาสตร์จนถึงปัจจุบันไม่ได้แสดงความเสี่ยงของผลกระทบต่อสุขภาพที่ไม่พึงประสงค์จากสถานีฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่ และข้อสรุปดังกล่าวข้างต้นยังคงใช้ได้

ต่อความกังวลของสาธารณชนเป็นครั้งเป็นคราวเกี่ยวกับความปลอดภัยของเครือข่ายไร้สาย การประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาระหว่างประเทศประจำปีจัดเป็นเวทีสำหรับการอภิปรายโดยผู้รู้ในการจัดการกับความกังวลด้านสุขภาพที่เกิดขึ้นโดยการสัมผัสกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้า เราหวังว่าประเทศไทยจะกลับมามีส่วนร่วมในการทำงานของโครงการไอเอ็มเอพระหว่างประเทศ และด้วยเหตุนี้จึงขอเชิญท่านหรือผู้แทนของท่านเข้าร่วมการประชุมประจำปีของคณะกรรมการที่ปรึกษาระหว่างประเทศครั้งต่อไป ซึ่งมีแนวโน้มที่จะจัดขึ้นที่นครเจนีวาในเดือนมิถุนายน 2562

ขอแสดงความนับถือ

(ลายเซ็น)

Dr. Emilie van Deventer

[ดร.เอมิลี ฟาน เดเวนเตอร์]

หัวหน้างาน

แผนกรังสี

ผู้แปล : ดร.อาจณรงค์ ฐานสันโดษ ที่ปรึกษาทางวิชาการด้านคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า สำนักงาน กสทช. และ
นักวิทยาศาสตร์กิตติคุณ กระทรวงสาธารณสุขแคนาดา